

EUROPOS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS PAREIGŪNAS

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonės dėl Europos Parlamento ir Tarybos pasiūlymo dėl reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 515/97 dėl valstybių narių administracinių institucijų tarpusavio pagalbos ir dėl pastarųjų bei Komisijos bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti teisingą muitinės ir žemės ūkio teisės aktų taikymą, santrauka

(Visą šios nuomonės tekstą anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis galima rasti EDAPP interneto svetainėje www.edps.europa.eu)

(2014/C 219/11)

1. ĮVADAS

1.1. Konsultacijos su EDAPP

1. 2013 m. lapkričio 25 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento⁽¹⁾, kuriuo iš dalies keičiamas 1997 m. kovo 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 515/97 dėl valstybių narių administracinių institucijų tarpusavio pagalbos ir dėl pastarųjų bei Komisijos bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti teisingą muitinės ir žemės ūkio teisės aktų taikymą, kuris iš dalies pakeistas 2008 m. liepos 9 d. Reglamentu (EB) Nr. 766/2008⁽²⁾. Pasiūlymas EDAPP konsultacijai buvo nusiųstas 2013 m. lapkričio 29 d.

2. Prieš priimant pasiūlymą EDAPP buvo suteikta galimybė pateikti Komisijai neoficialias pastabas. Į kai kurias iš šių pastabų atsižvelgta. Todėl pasiūlyme numatytos duomenų apsaugos priemonės buvo sustiprintos.

1.2. Pasiūlymo aplinkybės ir tikslai

3. Pasiūlymu iš dalies keičiama viena svarbiausių teisinių priemonių, kurioje aptariami kovos su muitinės teisės aktų pažeidimais veiksmai. Kovodamos su Sąjungos muitinės teisės aktų pažeidimais ir šiuo tikslu bendradarbiaudamos tarpusavyje ir su Komisija kompetentingos valstybių narių institucijos itin dažnai keičiasi informacija, įskaitant asmens duomenis.

4. Pasiūlyme nurodytas tikslas — užtikrinti veiksmingesnį teisės aktų vykdymą ir bendradarbiavimą šioje ES teisės srityje. Kalbant apie prekių sekimą pažymėtina, kad pasiūlyme vežėjams nustatomos naujos pareigos, pagal kurias jie turi Komisijai teikti informaciją apie konteinerių judėjimą (vadinamieji pranešimai apie konteinerių padėtį, angl. CSM); juo taip pat siekiama supaprastinti centrinės importo, eksporto ir tranzito duomenų bazės tvarkymo taisykles ir taip pagerinti prekių srautų analizę.

5. Pasiūlyme Komisijai taip pat suteikiama galimybė tiesiogiai iš privačiojo sektoriaus operatorių gauti importo ir eksporto deklaracijas pagrindžiančius dokumentus; šiuo atveju siekiama aiškaus tikslo, t. y. pagreitinti OLAF tyrimus.

6. Pasiūlyme taip pat nurodytas tikslas — supaprastinti ir suderinti pagal reglamentą sukurtoms skirtingoms duomenų bazėms taikytinas duomenų apsaugos priežiūros taisykles. Pasiūlyme nustatytas maksimalus Muitinės informacinėje sistemoje (MIS)⁽³⁾ ir kitose duomenų bazėse laikomų duomenų saugojimo terminas.

⁽¹⁾ KOM(2013) 796 galutinis. Toliau — pasiūlymas.

⁽²⁾ 1997 m. kovo 13 d. Reglamentas (EB) Nr. 515/97 dėl valstybių narių administracinių institucijų tarpusavio pagalbos ir dėl pastarųjų bei Komisijos bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti teisingą muitinės ir žemės ūkio teisės aktų taikymą, iš dalies pakeistas 2008 m. liepos 9 d. Reglamentu (EB) Nr. 766/2008 (OL L 82, 1997 3 22, p. 1). Toliau — reglamentas.

⁽³⁾ MIS tikslas — padėti kompetentingoms nacionalinėms institucijoms ir Komisijai (MIS partneriams) užkardyti operacijas, kuriomis pažeidžiamos muitinės ir žemės ūkio teisės aktų nuostatos, atlikti šių pažeidimų tyrimą ir užtikrinti baudžiamąjį persekiojimą už šiuos pažeidimus. Šiuo tikslu MIS partneriams leidžiama nustatyti sistemoje tam tikrus išpėjimus ir taip reikalauti, kad kiti MIS partneriai imtųsi tam tikrų veiksmų, tiksliau tariant: stebėtų ir teiktų ataskaitas, vykdytų slaptą stebėjimą, atliktų konkrečias patikras ir operatyvinę analizę. Šie išpėjimai gali būti susiję su prekėmis, transporto priemonėmis, įmonėmis ir asmenimis.

7. Siekiant aiškumo toliau nurodomos duomenų bazės ir registrai, kuriems taikomas reglamentas:

- Europos duomenų registras — 18 straipsnio a punktas;
- Pranešimų apie konteinerių padėtį (angl. CSM) registras — 18 straipsnio c, d ir e punktai;
- importo, eksporto ir tranzito registras — 18 straipsnio g punktas;
- MIS duomenų bazė — 23—41 straipsniai;
- FIDE duomenų bazė — 41 straipsnio a—d punktai.

3. IŠVADOS

66. EDAPP teigiamai vertina Komisijos pasiūlyme pateiktus pakeitimus, kuriais siekiama padidinti pasiūlymo atiktų susijusiems duomenų apsaugos teisės aktams. Vis dėlto reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad pasiūlyme taip pat yra kelios pakankamai didelės spragos, kurias prieš priimant pasiūlymą būtina pašalinti.

67. EDAPP nori atkreipti dėmesį į tai, kad Komisija turėjo laikytis platesnio požiūrio į teisės aktus dėl tarpusavio pagalbos muitinės srityje, kad suderintų juos su Lisabonos sutartyje numatytais pakeitimais, kitaip tariant, Komisija turėjo nuspręsti pašalinti reglamentu ir sprendimu pagrįstą dvigubą pagrindą ir pakeisti jį viena priemone, kuri būtų pagrįsta tik SESV, kad būtų užtikrintas teisinis tikrumas ir vientisas duomenų apsaugos režimas.

68. Atsižvelgdamas į išvardytas priežastis, EDAPP bet kuriuo atveju rekomenduo:

- nustatyti naują visų pagal reglamentą ir pasiūlymą sukurtų duomenų bazių, kuriose tvarkomi asmens duomenys (t. y. MIS, įskaitant FIDE, duomenų bazė, Europos duomenų registras ir Importo, eksporto ir tranzito registras), priežiūros modelį. Toks modelis būtų pagrįstas koordinuota priežiūra, kurią sudarytų trijų lygmenų struktūra, t. y. nacionalinio lygmens duomenų apsaugos institucijos, centrinio lygmens EDAPP ir duomenų apsaugos institucijų ir EDAPP bendradarbiavimo lygmuo;
- paskirti EDAPP priežiūros pagal sprendimą ir reglamentą koordinavimo sekretoriatu;
- pasiūlymo tekste įterpti bendrą nuostatą, kurioje būtų paaiškinama, kad Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 taikomas Sąjungos institucijų tvarkomiems asmens duomenims ir kad nacionaliniai įstatymai, kuriais įgyvendinama Direktyva 95/46/EB, taikytini susijusių įvairių valstybių narių kompetentingų institucijų tvarkomiems duomenims;
- įvairias skirtingas nuostatas pakeisti vienodomis nuostatomis, kuriose dėl kiekvieno duomenų bazės būtų konkrečiai aptariamasi: i) Komisijos kaip duomenų valdytojos arba galimos bendros duomenų valdytojos kartu su susijusiomis nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis vaidmuo; ii) siekiant didesnio aiškumo, EDAPP vaidmuo atliekant priežiūrą, kai Komisija yra duomenų valdytoja, palyginti su tais atvejais, kai duomenų tvarkymo priežiūrą atlieka nacionalinės duomenų apsaugos institucijos; iii) techninės priemonės, kurias turi priimti Komisija siekdama užtikrinti duomenų tvarkymo saugumą (pavyzdžiui, siekiant užtikrinti lankstesnį atnaujinimą, konkrečios priemonės galėtų būti numatytos deleguotajame akte); ir iv) poreikis EDAPP atlikti išankstines patikras pagal Reglamento (EB) Nr. 45/2001 27 straipsnį;
- kad naujai nustatyti saugojimo terminai būtų persvarstyti iš naujo ir tai būtų daroma remiantis būtinybės saugoti duomenis tam tikrą laikotarpį kiekvienu konkrečiu atveju vertinimu; be to, reikėtų pakeisti duomenų anonimizavimo nuostatas, kad būtų numatyta galimybė reikalauti ištrinti duomenis;
- dėl pranešimų apie konteinerių padėtį duomenų bazės: pasiūlyme reikėtų pateikti išsamų duomenų, kurie turi būti perkelti, sąrašą. Kita vertus, pasiūlymo tekste reikėtų aiškiai uždrausti į tokią duomenų bazę perkelti asmens duomenis.

Priimta Briuselyje 2014 m. kovo 11 d.

Peter HUSTINX

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas